

Strukturtillägg – modell för beräkning och regelverk 2017

Bilaga 3 till rekommendation KSL/16/0051-8

Innehållsförteckning

Innehåll

Innehållsförteckning	2
Syfte med strukturtillägg	3
Så beräknas strukturtillägget	3
Regelverk	3
Mätdatum	3
Utbetalningsintervall	4
Följande elever omfattas inte av strukturtillägget	4
Beslutat strukturtillägg för kalenderår 2017	4
Motiv för intervallindelning och belopp	4
Underlag för ersättning till respektive huvudman	5
Ersättning till fristående huvudmän	5
Elev folkbokförd i samverkansområdet som går i fristående skola	5
Elev folkbokförd i vårt samverkansområde som går i kommunal skola (eller landstingsdriven skola) utanför samverkansområdet	5
Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i kommunal skola i vårt samverkansområde	6
Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i fristående skola inom vårt samverkansområde	6
Om en elev byter skola efter mätdatumet den 10 oktober	6
Teknisk lösning	6
Särskild tillämpning för beräkning av strukturtillägg	7
Finansiering av strukturtillägg	7

Syfte med strukturtillägg

Den 1 juli 2014 infördes ett förtydligande i skollagen att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Med det som utgångspunkt gavs KSL i uppdrag att tillsammans med kommunerna ta fram en modell för resursfördelning som följer intentionerna i propositionen. I samband med att kommunerna har fattat beslut om ett nytt samverkansavtal from 2015 har ett strukturtillägg införts. Syftet med strukturtillägget är att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd.

Meritvärdestak

Syftet med strukturtillägget är att ge skolor med elever med sämre måluppfyllelse extra medel för att kunna ge dessa elever de stöd de behöver. För att uppnå detta begränsas antalet elever som ska vara berättigade till strukturtillägg genom att ett tak införs vid 200 meritpoäng. Det gör att färre antal elever får en större del av de resurser som omfördelas genom strukturtillägget.

Så beräknas strukturtillägget

Strukturtillägget utgår från alla elevers meritvärden från årskurs 9 och beräknas utifrån oddsen att de ska nå högskolebehörighet. Ju lägre meritvärde desto högre oddskvot, d.v.s. desto mindre sannolikhet att eleven når högskolebehörighet.

Sannolikheten är beräknad på samverkansområdets elever i okt 2013 och gjord av Sweco på uppdrag av KSL. Enligt senaste beräkning förklarar meritvärdena ca 80 procent av sannolikheten att få högskolebehörighet. Oddskvot för varje meritvärde hämtas från Swecos modell.

Strukturtillägget beräknas per elev och program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. De totala beloppen specificeras endast per skola och per nationellt program. Sedan är det rektorn som beslutar om vilka åtgärder eller satsningar som bör göras.

Meritvärdet från åk 9 utgör grund för beräkning även för elever i årskurs 2 och 3.

Även om strukturtillägget beräknas per elev är det inte ett tillägg som är tänkt att tillfalla varje unik individ. Stukturtillägget utformning gör att skolor med många elever med lägre meritvärde får ett högre strukturtillägg och skolor med många elever med höga meritvärden får lägre strukturtillägg. Strukturtillägget syftar till att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd. Strukturtillägg är därmed inte att likställas med t ex tilläggsbelopp som är knutet till en unik individ.

Regelverk

Mätdatum

Enligt samverkansavtalet ska strukturtillägget beräknas i oktober och gälla för hela läsåret. Det innebär att en avstämning görs den 10 oktober i Ungdoms- och elevdatabasen för att se på vilken skola och program varje elev är placerad. Dessa uppgifter samkörs sedan med respektive elevs meritvärde som finns i antagningsdatabasen för att få kunna beräkna strukturtillägget.

Utbetalningsintervall

Strukturtillägget betalas ut vid två tillfällen baserat på den beräknings som gjordes den 10 oktober innevarande läsår. Den första utbetalningen görs i oktober i samband med beräkningen och gäller för höstterminen. Den andra utbetalningen görs i februari och gäller för vårterminen.

Följande elever omfattas inte av strukturtillägget

Elever som går introduktionsprogram, gymnasiesärskola samt på program där priser inte har fastställts av KSL omfattas inte av strukturtillägg. Dessa priser fastställs inte gemensamt genom samverkansavtalet.

Beslutat strukturtillägg för kalenderår 2017

Beräkning av strukturtillägget avseende elevernas meritvärde och placering görs den 10 oktober och utgör underlag för utbetalning till skolorna i oktober för höstterminen och februari för vårterminen. Uppräkningen av strukturtillägget (intervallbeloppen) har nu beslutats ska följa kalenderåret då vi har att ta hänsyn till kostnadsutvecklingen och statistik från SCB som kommer under maj månad varje år. Det innebär att det belopp som tilldelas skolorna kommer vara något lägre på höstterminen jämförelevis på vårterminen. På samma sätt som programpengen följer kalenderår.

Det innebär följande belopp för strukturtillägget HT 2016 och under 2017.

Meritvärdesintervall	Motiv	Strukturtillägg HT 2016 kr/elev	Strukturtillägg VT 2017 kr/elev	Strukturtillägg HT 2017 kr/elev
0 – saknar meritvärde	Elever som saknar meritvärde som går ett nationellt program (elever med utländska betyg).	3 400	3 510	3 510
1 – 79	Elever som vid första antagningen saknar behörighet och som inte har ett uppdaterat meritvärde efter studier på introduktionsprogram.	4 800	4 955	4 955
80 – 119	Här börjar gräns för behörighet till Yrkesprogram	4 800	4 955	4 955
120 – 159	Här börjar gräns för behörighet till Högskoleförberedande program	4 200	4 335	4 335
160 – 199	Sista intervall innan tak på 200 i meritvärde	2 700	2 787	2 787

Motiv för intervallindelning och belopp

I gruppen som har meritvärde 0-saknar meritvärde är det en större grupp elever som har meritvärde 0 för att de har utländska betyg. Det innebär att de har en kunskapsnivå som är högre än meritvärdesintervallet. I Swecos beräkningar har dessa elever tilldelats ett meritvärde som motsvarar genomsnittet på det program de går på.

Elever med meritvärden i antagningsdatabasen som ligger under behörighetsgränserna (1 - 79) har sannolikt högre meritvärde i och med att de kommit in på ett nationellt program. Meritvärdet är dock inte uppdaterat då de inte sökt om via antagningen efter att ha gått ett introduktionsprogram. För att undvika att dessa elever överkompenseras har intervall 1 - 79 har samma belopp som följande intervall 80 - 119.

Underlag för ersättning till respektive huvudman

Vid körningen i Ungdoms- och elevdatabasen skapas rapporter till respektive huvudman som utgör underlag för ersättning till respektive skola. Detta samkörs med de rapporter som skapas för programpengen så att respektive huvudman får ett samlat underlag.

Ersättning till fristående huvudmän

Strukturtillägget är exklusive momskompensation. Vid ersättning till fristående huvudmän tillkommer momsersättning med 6 procent.

Elev folkbokförd i samverkansområdet som går i fristående skola

För elev folkbokförd inom samverkanområdet ska ersättning enligt den gemensamma prislistan utgå till fristående skolor oavsett var de geografiskt är belägna.

Exempel: Elev folkbokförd i Botkyrka som går i fristående skola belägen inom (ex Tyresö) eller utanför samverkansområdet (ex Örebro kommun)

Sär här går det till:

Dessa elever är registrerade i Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) och betalning sker automatiskt via systemet. Strukturtillägg beräknas i UEDB, underlag ges till folkbokföringskommunen och strukturtillägg betalas ut till skolan där eleven går.

Elev folkbokförd i vårt samverkansområde som går i kommunal skola (eller landstingsdriven skola) utanför samverkansområdet

Då alla program och inriktningar erbjuds inom vårt samverkansområde blir eleven normalt andrahandsmottagen vid en kommunal skola (eller landstingsdriven) utanför samverkansområdet.

Ersättningen ska högst uppgå till den kostnad som hemkommunen själv har för motsvarande utbildning. Är anordnarens kostnad lägre, ska hemkommunen i stället ersätta den lägre kostnaden.

Den juridiska bedömningen är att strukturtillägg bör utgå till alla elever som är folkbokförda inom samverkansområdet även om de går i en kommunal skola (eller landstingsdriven) utanför vårt samverkansområde.

Exempel: Elev folkbokförd i Botkyrka som går i kommunal skola belägen i Åre kommun.

Så här går det till:

Dessa elever är oftast registrerade i UEDB. Betalning kan ske via UEDB om kommunerna kommit överens om detta. Om eleven är registrerad ges ett underlag till folkbokföringskommunen om placeringen. Däremot lägger kommunen själv in överenskommet pris. Här är det upp till respektive kommun att lägga in ersättning för strukturtillägg för respektive elev. Den kommun där eleven är folkbokförd bör kunna hämta elevs meritvärde i IST analys.

Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i kommunal skola i vårt samverkansområde

Erbjuder hemkommunen det nationella programmet och inriktningen så blir eleven normalt andrahandsmottagen vid en kommunal skola (eller landstingsdriven) i vårt samverkansområde.

Ersättningen ska högst uppgå till den kostnad som hemkommunen själv har för motsvarande utbildning. Är anordnarens kostnad lägre, ska hemkommunen i stället ersätta den lägre kostnaden.

De nya reglerna om resursfördelning avser den resursfördelning som varje kommun är ansvarig för, det vill säga till elever i egna skolor, till fristående skolor samt vid interkommunal ersättning. Det innebär att hemkommunens regelverk bör avgöra om ersättning motsvarande vårt strukturtillägg skall följa med eleven.

Exempel: Elev folkbokförd i Falun som går i kommunal skola i Södertälje kommun.

Så här går det till:

Dessa elever är oftast registrerade i UEDB. Om eleven är registrerad i UEDB skapas ett underlag för fakturering till folkbokföringskommunen om vilka elever som går i skola i vårt samverkansområde. Det är upp till respektive kommun att föra en dialog med hemkommunen om eventuellt strukturtillägg ska ingå och ersättning för detta.

Elev folkbokförd utanför samverkansområdet som går i fristående skola inom vårt samverkansområde

Erbjuder hemkommunen det nationella programmet och inriktningen så är det hemkommunens pris som gäller, om inte är det riksprislistan.

Exempel: Elev folkbokförd i Falun som går i fristående skola belägen i Stockholms stad.

Så här går det till:

Dessa elever kan vara registrerade i UEDB. Om eleven är registrerad skapas ett underlag för fakturering till folkbokföringskommunen om vilka elever som går i skola i vårt samverkansområde.

Om en elev byter skola efter mätdatumet den 10 oktober

Strukturtillägget för innevarande läsår tillfaller den skola där eleven är placerad den 10 oktober när mätning och avstämning görs. Om en elev byter skola efter mätdatumet så sker ingen justering av strukturtillägget på individnivå.

Teknisk lösning

Den 10 oktober görs en körning i Ungdoms- och elevdatabasen där placerade elevers meritvärden hämtas från antagningsdatabasen. Detta samordnas med den körning som görs avseende programpengen.

Särskild tillämpning för beräkning av strukturtillägg

När strukturtillägget ska beräknas den 10 oktober samkörs Ungdoms- och elevdatabasen och antagningsdatabasen. Vid denna körning kan det vara så att en elevs meritvärde saknas i antagningsdatabasen i och med att eleven har flyttat in efter terminsstart. En elev kan finnas flera gånger i antagningsdatabasen, med olika meritvärden, då den sökt gymnasium flera gånger. Ett annat exempel är nyanlända elever med tillfälliga personnummer.

Om något av ovanstående exempel identifieras vid körningen tillämpas följande regelverk:

- Flev som saknar meritvärde
  - Räknas som om eleven har Meritvärde 0. Detta utgör underlag för beräkningen.
- Elever som förekommer mer en 1 gång i antagningsdatabasen med två olika meritvärden
  - Det högre meritvärdet utgör underlag för beräkning av strukturtillägg
- Elever som förekommer mer än 2 gånger i antagningsdatabasen med fler än två olika meritvärden
  - Det högre meritvärdet utgör underlag för beräkning av strukturtillägg
- Elever som har tillfälliga personnummer där meritvärde saknas
  - Merparten av elever med tillfälliga personnummer går på ett introduktionsprogram. Finns ett fåtal elever som går ett nationellt program. Dessa elever kan sakna meritvärde, om så är fallet har de räknats med meritvärde 0

Finansiering av strukturtillägg

Programpriset som gällt under 2014 baseras på länskommunernas priser budgetåret 2010. Priset 2010 i samtliga kommuner vägdes ihop efter antalet elever i respektive program. Efter 2010 har priserna räknats upp 4 gånger. Prisbilden 2010 i respektive kommun var anpassad för att också kunna finansiera det faktum att det är större andel elever med mer ojämlika förutsättningar inom vissa program.

Den nya programpengen har delats upp i sju kostnadsslag (med hänvisning till SL kap 16, 53 §), vilka är undervisning, lokaler, lärverktyg, skolmåltider, skolhälsovård, resor samt administration/övrigt. Kostnader för SL-kort ingår inte i skolpengen utan faktureras separat. Programpengen har räknats fram utifrån kostnadsslagen. Det innebär att vissa justeringar gjorts i relation till den prislista som gällt för 2014.

För att finansiera införandet av strukturtillägg har, motsvarar ca 1,5 % av den samlade kostnaden för programpengen, dragits av och omfördelas till gymnasieskolorna enligt framtagen modell. Från och med år 2016 finns det ingen finansiell koppling mellan programpriset och strukturtillägget. Då kommer förändringar i strukturtillägget inte att påverka programpengen.